

קביעות

במשינה
ובהלכה היומית

במשינה היומית:
סדר נשים
יבמות פרק ה' משנה ו' -
יבמות פרק י"ג משנה י"א

בהלכה היומית:
שו"ע או"ח
סימן תקכ"ז סעיף ט' -
תק"מ סעיף ג'

בפתח השיעור

לא לעשות כלום - ולצפות לישועה!?

ספור נפלא שהובא בספר 'רבנו הקדוש מצאנו':
חבר נעורים היה לו לרה"ק בעל ה'דברי חיים' מצאנו זיע"א - הרה"ק רבי שלום מקאמינקא זיע"א. יחד התעלו במחצת רבם, הרה"ק רבי נפתלי מרופשיץ זיע"א. פעם ספר הרבי מקאמינקא לחברו: בעיר יריטשוב היה שוטה מפרסם, פרץ שמו. מוזר היה בהליכותיו ומקורי בהלך מחשבתו. יום אחד נסיתי להחזירו למסלול ושאלתי: "פרץ, מדוע לא תשא אשה ותקים משפחה לתפארת?". תמוה: "לשם מה לו לאדם אשה? וכי לא טוב לו להיות לבדו, חפשי מקל עלי?".

"רק כאשר האדם עושה את שלו, אז נעור הוא ממרום כפתחי אולמות"

השבת: "אדם נושא אשה כדי להקים משפחה מרבת ילדים!". ח"ד פרץ כנגדי ואמר: "ואם אמונה בפניך רשימה של אברכים שנשא אשה ועודם ערירים... הנבתי: 'ראשית, לא אבדה תקוותם. ישנית, יכולים הם לנסע אל הרבי מבעלזא ולהתברך בזרע של קמא!". "ישמעו אגיד מה שפי' מדברו", קרא השוטה השנון בתרועת נצחון, "אם אחפץ בילדים, אפע גם אני אל הרבי מבעלזא ויברכני! אשה, אפוא, למה לי?". משפסר הרבי מצאנו מעשה זה לתלמידיו, פרש: "פסבורים אתם שרבי שלום ספר לי זאת כדי ללעג לפרץ השוטה? - לא ולא! הוא ספר זאת כדי ללעג לנו". "מוזעים אנו, ברוך השם, לכוחה של תפלה, לנחיצות הסייעתא דשמיא, ומתפללים אנו כדי לזכות לה. אבל עלינו לראות שלא נהיה כאותו שוטה, שלא הקים משפחה ונסע רק לקבל ברכה, ללא כל מעשה פיזי מצדו". "כי רק כאשר האדם עושה את שלו, בכל תחום, ולו אחד מחט - אז נעזר הוא ממרום כפתחי אולמות!..."

ואלינו:
קל לו לכל מי שאינו מלא במספיק מוטיבציה, פשוט לשת ולומר לעצמו: "למה לי ללמוד משניות והלכות, אני הרי בין כה וכה לא זוכר כלום? - זה בכלל לא יועיל לי!". אמנם, באמת אין זו צורת החשיבה הראויה. כי כל יהודי מצוה לגעת כפי יכולתו בקצוות התורה, לנסות להתקרב פמה שיותר, מבלי לחשב על התועלת שתצמח לו מקד והאם תצמח לו. עלינו לעשות את שלנו. ללמוד כל יום בסך הכל כמה משניות, לשון כמה הלכות, לשמח עם כל התקדמות קטנה, להודות לקב"ה על שזכינו להמנות על צבא עמלי התורה. כאשר נעשה זאת, נגלה לפתע את גדל הסייעתא-דשמיא שתלוה אותנו ותוביל אותנו מעלה מעלה במדרגות העבודה...

קביעות
המשנה וההלכה היומית

הצטרפו עכשיו
ללימוד חלק ו' במשינה ב' חול המועד הלכות

גבורה יהודית

שכחת האסון של הרבי, ומסכת 'פתובות' בצעדה...

חג שמחת תורה, שנת ת"ש. הקהלה היהודית בנרש היתה מפת זעזוע מהמפה האדירה שחטפה עם פרץ השואה הנוראה. האסון הנורא שפקד את יהודי המדינה עם פלישת הגרמנים ימ"ש לפולין והתחלת הרציחות, הלבס בהם באכזריות. אחד היהודים, שאבד את בנו ואשתו, נטש את הרצון לחיות. אמנם, למרות זאת ועל אף האיש והצעד הבלתי-נתפס, הוא החליט ללכת לתפלת החג במרתף, שהוסב בבחילות לבית-כנסת. השמועות בגטו אמרו שהאדמו"ר מפיאסצנה, הרה"ק רבי קלונימוס קלמן שפירא זיע"א, גיע אף הוא להשתתף בתפלה. שמועות אחרות סתרו זאת באמרום כי בנו של הרבי נהרג בהפצצות הקשות ואשתו חולה מאוד, ואין כל סכוי שיבוא בשעה קשה זו.

הרבי הקדוש מפיאסצנה זיע"א

הדבורים רחשו לכאן ולכאן - והנה נפתחה הדלת. האדמו"ר הקדוש פסע פנימה... כל העינים התרכזו בו, והוא הלך בצעד בטוח אל הבימה. דפס דפיקה, ופתח בנגון הרגיל של תפלת החג. "באותו הרגע שהרבי התנתק מאסונו הקשה-מנשוא והחל בנגון החג", ספר האיש לאחר המלחמה, "כאלו שכחתי גם אני מפל צרותי. התחברתי לגמרי למנגינת החג ולאזירה, והתחלתי את חיי מחדש!". "כבר עברתי את תלאות השואה, כאשר הגעתי לצעדת המות בשנת 1945", ספר נצול שואה אחר, אוד מצל מאש ותלמיד חכם עצום. "היה זה כאשר הצבא הנאצי נסוג אל תוככי גרמניה, תוך שאינו חולם לרגע לומר על השאיפה המחולטת לחסל את כל היהודים". "יחד עם אלפי יהודים דדיתי בקשי לארץ קילומטרים רבים, כאשר בצדדי הדרך נפלו אנשים שלא עמד להם כוחם לצעד". "על ידי צעד אדם, שפתותיו ממלמלות. חשבותי, כי מן הסתם מדבר בעוד אחד שדעתו נטרפה עליו פתוצאה מחויות האימה ומראות הזועה. מבט נוסף הבחיר לי שטיעיתי. היה מדבר באדם צלול לחלוטין". "חברתי את אגני. רציתי לשמע מה הוא ממלמל. האסיר צטט בעל-פה את מלות מסכת 'פתובות' שבתלמוד הבבלי. הוא אחז בדרך כב עמוד א...". "המתנת' שהוא יסים את העמוד, ואז הצטרפתי אליו והמשכתי מדף כב עמוד ב. לאחר שסימתי אני את עמוד ב, הוא המשיך אותי בדרך כב עמוד א. כך המשכנו והמשכנו עד לדרך נה, אז צנח לפתע חברי לדרך באפיסת כוחות, ומת". "סימתי לבדי את מסכת 'פתובות'..."

בלי שמץ של ספק, את פניו של האסיר הקדוש באה מסכת 'פתובות' לקבל בשמים, מלזה ברבבות מלאכים טהורים שנבראו מפל מלה ומלה של למוד התורה הפלאי שלו. אין כל ספקות כי הם באו להקביל את פניו בתפיים ובמחולות, בשירים ורקודים, ולו אותו עד שער גן-עדן. כי "אשריכם תלמידי חכמים, שדברי תורה חביבים עליכם ביותר", גם בגיא צלמות...

יהי זכרו ברוך!

שליחות ותנאי בחליצה

בגמרא בכתובות (ע"ד א') אמרו שאי אפשר לעשות תנאי בחליצה, והטעם משום שדיני תנאי נלמדים מפרשת בני גד ובני ראובן, ושם יהושע נתן להם את הארץ בשליחותו של משה, ולכן רק דבר שאפשר לעשותו על ידי שליח אפשר גם להטיל בו תנאי, אבל דבר שאי אפשר לעשותו על ידי שליח, כגון חליצה, אי אפשר להטיל בו תנאי. אמנם אינו מבואר שם בגמרא הטעם שחליצה אי אפשר לעשותה על ידי שליח.

הטעם שאי אפשר לעשות חליצה על ידי שליח

הרא"ש ביבמות (פ' מצות חליצה סי' ט"ו) ביאר הטעם שאי אפשר לעשות חליצה על ידי שליח, וז"ל, דבעינן 'חלצה נעלו מעל רגלו', עכ"ל.

וכתב בקובץ הערות (סי' ע"ו אות ט"ז) שהדברים סתומים, וגם הקשה (שם אות ו') דמאי שנא מגט, שגם בגט נאמר 'ונתן בידה', ואף על פי כן אפשר ליתן גט לשליח של האשה, שכיון ששלוחו של אדם כמותו היד של השליח נחשבת 'ידה', וא"כ גם הרגל של השליח תיחשב 'רגלו'. ועוד הקשה בקובץ הערות שאף אם צריך דוקא את הרגל של היבם, מכל מקום תועיל שליחות על כל פנים ליבמה, שהשליח שלה תחלוץ את הנעל מעל רגלו.

גם המהר"ח אור זרוע (סי' קכ"ח) נתקשה בטעם שאי אפשר לעשות חליצה על ידי שליח, ובתירוץ השני כתב כהרא"ש הנ"ל, [ובתירוץ הראשון הוסיף עוד תירוץ, וז"ל, אכן צריך ליתן טעם מאי שנא חליצה דלא אפשר לקיומה על ידי שליח מגט, ושמה דבעינן חליצה דומיא דיבום, או שמה דכתיב וחלצה נעלו מעל רגלו, עכ"ל]. ואולי יש לבאר כוונתם על פי יסודו של המהר"ח אור זרוע עצמו שם בעיקר הטעם שבכמה מצוות מועילה שליחות, ובכמה מצוות לא מועילה שליחות - [וידוע מה שכתב בזה התוספות ר"ד (קידושין מ"ג א')] - שהמהר"ח אור זרוע ביאר שמצוה שהיא בתוצאה, כגון קידושין שהמצוה היא שהאשה נעשית מקודשת לו, וכן הפרשת חלה שהמצוה היא שהעיסה תהיה מתוקנת, אפשר על ידי שליח, אבל מצוה שהיא במעשה עצמו, כגון תפילין ולולב וכדומה, אי אפשר לעשותה על ידי שליח.

ולפי זה אפשר לומר שמה שכתבו שחליצה אי אפשר על ידי שליח משום שנאמר 'וחלצה נעלו מעל רגלו', כוונתם שמשום ששליח הולך בשם המצוה היא המעשה ולא בתוצאה, מה שאין כן בגט אע"פ שנאמר 'ונתן בידה', מכל מקום ברור שעיקר המצוה היא התוצאה שהאשה תהא מגורשת.

ובזה מיושב גם מה שהקשה הקובץ הערות למה אינה מועילה שליחות על כל פנים ליבמה, שאחרי שגילתה התורה שבחליצה עיקר המצוה היא המעשה ולא התוצאה, גם עשיית האשה עיקרה במעשה ולא בתוצאה.

מחלוקת ראשונים בטעם ש'כל מילתא דליתא בשליחות ליתא בתנאי'

והנה עיקר הדין ש'כל מילתא דליתא בשליחות ליתא בתנאי' - שנלמד מבני גד ובני ראובן ששם המעשה היה יכול להתקיים על ידי שליח, [וכמו שמוכח ממה שבאמת נעשה על ידי שליח] - נחלקו הראשונים בביאורו, שתוספות (כתובות ע"ד א' ד"ה תנאי) הקשו שחכמים למדו מתנאי בני גד ובני ראובן רק דבר שיש בו סברא, שהרי לא למדו משם שמועיל תנאי רק בקרקע כמו שהיה בבני גד ובני ראובן, וא"כ למה אמרו שכל דבר שאי אפשר לעשותו על ידי שליח - כגון חליצה - אי אפשר להטיל בו תנאי, שמה סברא יש בזה?

וביאר תוספות שדבר שכל כך בידו שאפשר למנות עליו שליח לעשות את הדבר במקומו, נחשב גם כן בידו לענין שיכול להטיל בו תנאי, אבל דבר שאינו מסור בידו למנות שליח, אלא מוכרח הוא לעשותו בעצמו ואין בכחו למנות שליח, גם אינו בידו להטיל בו תנאי.

אמנם רבינו קרשקש שם ביאר באופן אחר הסברא שכל מילתא דליתא בשליחות ליתא בתנאי, שכתב שדבר שאי אפשר על ידי שליח הוא אלים, ודבר אלים אינו מתבטל על ידי תנאי, עיי"ש.

ויש לדון לפי שני הטעמים הנ"ל איך אפשר לעשות תנאי בקריאת שמע - כגון הקורא קריאת שמע ומתנה שרוצה לצאת ידי חובה רק על הצד שבשעה שיאמרה אח"כ עם הציבור כבר עבר הזמן - הרי אי אפשר לקיים מצות קריאת שמע על ידי שליח.

¹ יש דברים שמסברא אי אפשר להטיל בהם תנאי, ולא צריך לפנות מתנאי בני גד ובני ראובן, כגון חשיטה, שאם שוחט על מנת שהחשיטה תתיר את הבהמה רק אם ירדו גשמים למחר, פשיטא שאין תנאו כלום והבהמה מותרת אף אם לא ירדו גשמים למחר, ולא צריך לה לפנות. אמנם בחליצה מבואר בגמרא שצריך לפנות שאי אפשר להטיל בה תנאי, [ורק צריך טעם כלשהו כדי ללמוד בלפנות], ובעל כרחך חליצה דומה לקידושין וגיורושין שאפשר להתנות בהם, ולא לשחיטה, ובקובץ הערות (סי' ע"ו אות ה' ח') נתקשה בטעם הדבר, עיי"ש.

ניצול כל רגע ורגע

מהדהדת ביותר אמרתו של חכם אחד, דהנה ידועה קושייתו של הבית יוסף בענין נס חנוכה, ורבו התירוצים עליה. אמנם באמת יש עימי קושיא גדולה ממנה, איך אפשר בימים נעלים כאלו לבטל את הזמן... אך באמת על קושיא זו יש הרבה יותר תירוצים מעל קושיית הבית יוסף...

והנה נפסק להלכה כדברי בית הלל (שבת כא:) שביום הראשון מדליק נר אחד וביום השני מדליק שני נרות וכן על זה הדרך עד שביום האחרון מדליק שמונה נרות, וטעמא דמילתא 'כנגד ימים היוצאים' - שבכל יום צריך להראות כמה ימים כבר יצאו ועברו מימי החנוכה, שעל ידי זה מתפרסם הנס ביותר שהנה הספיק פך השמן לשני ימים ולשלושה וכו'. ולכאורה תימה רבתי יש כאן, מדוע אותו יום שעומד בו נמנה עם הימים היוצאים, והרי לא 'יצא' ועבר מאותו יום אלא זמן קצר מאוד מתחילת הלילה, ועוד היום גדול לפניו [וכגון, ביום השני מדוע מדליק שנים, והלא לא יצא מימי החנוכה אלא יום אחד, ועוד כמה רגעים מתחילת ליל שני]. אלא הא גופא באו חז"ל ללמדנו עד כמה חשוב כל רגע ורגע מימי החנוכה, עד שאם כבר עבר זמן קצר הרי זה נחשב כיום שלם, ומכאן יתעורר כל איש ישראל לאחוז בכל רגע ולנצל כל רגע. ועוד בזה, שבאו חז"ל לעורר אותנו, כי ימי החנוכה עוברים 'במהירות' וכי גז חיש ונעופה, ואם לא יתפוס את הזמן הקדוש הלוה הרי כהרף עין יחלוף, וכמו אותם רגעים שכבר יצאו מתחילת היום.

וזאת נלמד ממנהג ישראל לשחק ב'דריידעל' (סביבון) בימי החנוכה. כי אמנם הסביבון מסתובב וחג סביב עצמו אולם 'לא לעולם חוסין'... ובסופו של דבר יפול עדי ארץ, כך ה'מסתובב' סביב עצמו בלא שכל ובינה לא ישאר בו מאומה מאורות החנוכה אלא יפול כאותו ה'דריידעל'.

אמנם מי שיש לו מח בקדקדו ידע לנצל ימים אלו וליטול מלוא חפנים לכל השנה הבאה עלינו לטובה. וזהו דקדוק לשון הפייטן 'בני בינה ימי שמונה קבעו שיר ורננים', שמי שיש בו בינה זוכה להמשיך מימי שמונה אלו לשיר ורננים באופן קבוע לכל השנה.

מאי חנוכה - דתנו רבנן

כתב בשל"ה הק' (חלק עשרת הדברות, מסכת תמיד אות קנ"ב), "תוכחת מוסר לחנוכה - יחשוב שעיקרו נתקן להלל ולהודות לד' יתברך, על כי היוונים חשבו לבטל תורה ומצוות, אם כן הימים הקדושים האלה ראויים ביותר להתמדת התורה יותר מבשאר ימים, כי תלמוד תורה כנגד כולם, ובפרט ב'תורה שבעל פה'".

וז"ל הרה"ק בעל הקדושת לוי (דרושים לחנוכה) "ואם כן שעיקר הנס היה רק על שרצו להעבירו מתורתנו הקדושה, והקדוש ברוך הוא ברוב רחמיו הצילנו מגזירה הזאת, מהראוי לכל אחד אשר בשם ישראל יכונה, לשום בשכלו להתמיד בתורתו יתברך, כי הם ימים ראויים לכך, דהיינו שבכל חנוכה החל להאיר עלינו הארתו יתברך מתורתו", עכ"ל.

והביא ה'קדושת לוי' ראייה לדבר (קדושה חמישית), שהרי אין לך עוד יום חול שמוציאים בו שני ספרי תורה זולת ראש חודש שבט, שבאחד הספרים קוראים פרשת ראש חודש ובשני פרשת הנשיאים לחנוכה, אלא משום שרצו חז"ל ללמדנו שהחיבה של חנוכה היא בתורה, ומכאן נבין עד כמה צריך להתחזק בלימוד התורה בימים קדושים אלו.

נכה - דתנו רבנן

ל' הזמן ולימוד התורה בימי החנוכה

רץ למשינה

נקדות מענינות בענין למוד המשינה

האם מועיל למוד עבור כמה נשמות?

מציאנו בצנאתו של הגאון הקדוש רבי נפתלי כ"ץ זיע"א, וכפי שהובא בספר 'מנוחה וקדשה', שם נאמר: 'ואחר מות אמכם, אם תתנהגו כן בתורה ותפלה פכתוב למעלה בעבורה, ואחר י"ב חדש למיתה תעשו את כל אלה ותכוננו לשם שנינו, לשמי ולשמה, נר לאחד נר למאה'.

כן מציאנו שהביא גם הגאון בעל ה'ציץ אליעזר' זיע"א במכתבו למרן פוסק הדור הגר"ש אלשיב זיע"א, ואלו דבריו: 'ואסים במעשה רבי, דהרב הגר"י ונעלץ אמר לי: כן היה הנהג הפשוט בכל רחבי הונגריה, להגיד קדיש על כמה נפטרות פה קאחו, ואותו הדבר בלמוד משניות, באין פוצה פה ומערער'.

גם בספר 'תורה לשמה' דן על מי שנפטר אביו ואמו בשנה אחת, אם עולה הקדיש לשניהם. ומסיק, שיאמר את הקדיש בשביל שניהם, ויהיה להם הקדיש בשתפות.

ללמוד משניות בלי להבין - יש טעם?

כתב רבנו החיד"א זיע"א בספרו 'מורה באצבע': 'לפחות בקריאת המשנה ישמך ללבין פרוש התבות, אף שלא יבין פרוש הענין באמת. שאם לא יבין אף התבות, יש מי שכתב דאינו נחשב ללמוד קל'.

אמנם בשם ספר הש"ה הביאו, שגם המתעסק בקריאה בלי הבנה ובין כלל, מפני שאינו בקי באור המלים, יש לו שך טוב בעמלו!

למוד משניות ואמירת קדיש - החשוב מבניהם?!

בספר 'לעולו נשמה', הביא הרה"ג רבי צבי גרוב שליט"א בשם אחד מגדולי התורה בדור האחרון, שאמר פעם בתגובה לשאלה ששאל, כי ענין ללמוד המשניות זכותו רב יותר מהתפלות והקדישים, זאת משום ש"המשנה היא הלחם והמזון הרוחני של הנשמה!".

בדומה לך, כאשר נשאל פעם אחד מגדולי הדור על די בעל הנשמה שהיה בתוך שנת האבלות על אביו, או לבית הקנסט בשביל לומר 'קדיש', או לשער תורה - מה יעשה?! השיב על כך הגאון: "עדיף שער תורה ויהדות מאמירת 'קדיש'".

פדברים הללו משמיע להדיא גם מתשובה שכתב הגאון הקדוש רבי יוסף שאול נתנזון זיע"א, ומופיעה בספרו 'דברי שאול - יוסף דעת'.

את המקום מיד אחרי המילה, נשאל ע"י אחד המשתתפים מנכבדי העדה, למה הוא ממהר כל כך ללכת, הרי 'חנוכה' היום, ויכול הוא איפוא להרשות לעצמו לבלות קצת בסעודה של מצוה. השיב לו רבי שמואל מיני וביה בדרך צחות: 'הלא נאמר בגמ' (שבת כא:) 'מאי חנוכה? - דתנו רבנן', הרי שעל הרבנים ללמוד גם בימי החנוכה.

***

ביום ראשון של חנוכה, אמר המלמד לתלמידיו: אשאלכם שאלה ואם תדעו להשיב עליה מה, תהיו פטורים היום משיעור נוסף בלימודים. שאלתי היא, מהו הסך הכל של הנהרות שמדליקים במשך כל ימי החנוכה?

נענה התלמיד החריף, שהתפרסם לימים כהגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצוק"ל: 'נאמר בתהלים הפח נשבר ואנחנו נמלטנו'. פ"ח בגימ' 88, ומאחר שהפח נשבר לשני חציאים, הרי כל חצי הוא 44. במשך ימי החנוכה מדליקים 44 נרות בסך הכל. ומכיון שהפ"ח נשבר, אזי אנחנו נמלטנו מהלימודים...

***

עבודתו של הרה"ק רבי יוחנן משולנא זיע"א בהדלקת נרות חנוכה, היתה נפלאה ועצומה והוא אף נפטר בנר ראשון של חנוכה. פעם אחת, לאחר שהדליק את המנורה בדחילו ורחימו, עבר ילד קטן במרוצה והפיל את הנרות. החסידים חששו מתגובתו של הרבי, אולם לפליאתם הרגיע הרבי את הילד ואמר לו: "בני יקירי, מכיר טובה אני לך שזכית אותי לקים את ההלכה של 'כתה אין זקוק לה'", ובכך כבה גם את אש הכעס והרגז שהיה בלב הסובבים.

והרה"ק המאור עינים' זיע"א (ד"ה ויהי מקץ) כתב וז"ל: "לזה נתן לנו השם מצות נר חנוכה, כי כל המצוות שנצטוונו, בבוא עת זמןן של כל מצוה ומצוה נתעורר הדבר שהיה בעת זמן המצוה כמאז ומקדם... ובחנוכה הוא עת לקרב האדם אל השם על ידי התורה, כמו מאז ומקדם בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול שהיוונים טמאו כל השמנים הם כל החכמות ולא נשאר כי אם פך אחד של שמן היא התורה", עכ"ל.

עוד כתב הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זיע"א (ליקוטי הרי"ם חנוכה) שימי חנוכה נותנים כח של זכרון בתורה, שעל ידי שרצו היוונים להשכיחם תורתך נתקיים 'נקמת נקמתם' ונוסף להם זיכרון.

מליצה נאה אמרו בלישנא דגמ' (שבת כ"ג:): 'הרגיל בנר הווין ליה בניי תלמידי חכמים', כי כבר ידוע שגם הקב"ה כביכול מקיים את המצוות, וכמו שכתבו בספה"ק (קדושת לוי דרושים לחנוכה ובשא"ס) שגם הקב"ה 'מדליק נרות', והלא כולנו בניי למקום, וא"כ מסוגלת המצווה שנהיה תלמידי חכמים אחר שהקב"ה - איבנו - הוא הרגיל בנר...

(מדברי המשפיע הגה"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א - שיחת הכנה לימי החנוכה)

***

מסופר על הגאון רבי שמואל העליר זצוק"ל, ראב"ד צפת, שכל רגע אצלו היה יקר מפז והיה ממהר מאוד בכל דבר לרגל עומס העבודה אשר היה מוטל עליו וטרדותיו הרבות כרב העיר. ואף באותן בריתות מילה שבהן היה הוא המוהל, לא השתתף בסעודת המצוה שלאחר הברית מילה, רק היה ממהר לעזוב את המקום ולשוב אל ביתו ועבודתו.

כאשר השתתף פעם בברית מילה בתור 'מוהל' והיה זה באחד מימי החנוכה, וכדרכו תמיד מיהר גם הפעם לעזוב

...מהראוי לכל אחד אשר בשם ישראל יכונה, לשום בשכלו להתמיד בתורתו יתברך, כי הם ימים ראויים לך, דהיינו שבכל חנוכה החל להאיר עלינו הארתו יתברך מתורתו" (קדושת לוי - דרושים לחנוכה)

Table with 4 columns: פרשה (Parashah), מסלול (Route), משנה יומית: נשים (Daily Mishnah: Women), הלכה יומית: שרע-אויח (Daily Halacha: Shere-Ayich). It lists various routes and their corresponding parashot and daily readings.

קביעות המשנה וההלכה היומית

הצטרף כעת

למסלולינו של אמך בלימוד

3 הלכות ביום

יבום והליצה

"כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו לא תהיה אשת המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. (דברים נה, ה)... ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו וגו' – צריך לעשות הליצה, כדי להתירה להנשא לאחר. אם היבמה ערוה על היבם, כגון ראובן שנשא את בת אחיו שמעון, כשמת ראובן בלי בנים פטורה אשתו מן היבום וההליצה, שהרי היא בתו של שמעון ואסורה עליו. ולא רק היא פטורה, אלא גם צרתה, או צרותיה – שאר נשיו של ראובן – פטורות מן היבום ומן ההליצה. כך סוברים בית הלל. ובית שמאי הולקים וסוברים שצרת ערוה מותרת להתיבם. והנה לפי בית הלל אם שמעון ייבם את צרת בתו, הרי הוא פוגע באיסור אשת אה, שהרי לא הותר איסור אשת אה אלא כאשר היא זקוקה ליבום, אבל כשאינה זקוקה ליבום, יש בה איסור כרת של אשת אה. ואדם

שנשא אשה האסורה עליו באיסור כרת, הרי בניהם ממזרים. ואע"פ שלדעת בית הלל מי שנשא צרת ערוה בניו ובנותיו ממזרים, לא נמנעו בית הלל מלישא נשים מבית שמאי, כמבואר לעיל בפרק א' משנה ד', לפי שהיו מודיעים להם אותן הבאות מן הצרות ופורשין מהן. מה עדיף, יבום או הליצה: מצות יבום קודמת למצות הליצה, כראשונה שהיו מתכוונן לשם מוצה, ועכשיו שאין מתכוונן לשם מוצה, אמרו מצות הליצה קודמת למצות יבום. (משנה בכורות פרק א' משנה ז). א"כ בימינו אין לנו אלא הליצה. מצות הליצה בשלישה דיינים, ואפילו משלת הדיוטות (פרק יב משנה א) ובלבד שלא יהיו קרובים ליבם או ליבמה ולא קרובים זה לזה. ומנעל מיוחד היה מוכן בבית דין לעשות שלא בהליצה, מפני שלא בכל נעל או סנדל אפשר לחלוץ ויש לנעל זה דינים

מיוחדים. כיצד חולצין? – מצות הליצה, בא הוא ויבמתו לבית דין.. והיא אומרת מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל, לא אבה יבמי. והוא אומר לא הפצתי לקחתה. ובלשון הקודש היו אומרים. ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים (בית הדין) והליצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו, רוק הנראה לדינים, וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו. (פרק יב משנה ו). ומצוה על כל העומדים שם לומר "חלוץ הנעל, חלוץ הנעל, חלוץ הנעל". (שם). וכתוב בהגהות מיומנו בשם רב יהודאי גאון ז"ל שגם היבמה אומרת ג' פעמים חלוץ הנעל. הטוב ביותר כמובן, שלא יבואו מקרים של הליצה ויבום, וכך איתא בגמרא: "וראה בנים לבניך שלום על ישראל" (תהלים קכב, ו) אמר רבי יהושע בן לוי כיון שבנים לבניך שלום על ישראל, דלא אתי לידי הליצה ויבום. (כתובות דף ג.)

הזוכים בהגרלות:

מבחנים במשינה היומית 081-084
ו-384-381 ומבחן בהלכה 36

ה' שלמה אלבו, טלו סטון
ה' בנימין כץ, מודיעין עילית
ה' דוד משה פרקש, רחובות
ה' ישראל הלפרט, בני ברק

ה' ישעיהו חזן, ירושלים
ה' שלום כהן, בני ברק
ה' שמואל דרברמדיקה, ביתר עילית
ה' מרדכי מן, אשדוד
ה' משה סירוקה, אלעד

<p>ה' אהרן צבי בן שמעון ברוך ז"ל נלב"ע ז' כסלו</p> <p>והע"נ מרת שרה אסתר ע"ה בת יעקב נלב"ע כ"ו כסלו</p>	<p>ה'ר"ר דב בן הר"ר זאב ז"ל נלב"ע ה' כסלו</p>
<p>ה' מרת שרה אסתר בת הגה"צ רבי שמואל מאיר הבהן ע"ה נלב"ע כ"ה כסלו תשס"ז</p> <p>והע"נ מרת חיה רייצא בת הגה"צ רבי שמואל מאיר הבהן ע"ה נלב"ע י' בכסלו תשס"ג</p>	<p>ה'ר"ר מרדכי בן ר' יוסף ז"ל י"ב כסלו תשע"ח</p>
<p>ה' פנחס לייבוש בן הר' שמואל יוסף ז"ל נלב"ע כ"ב כסלו תשנ"ט</p>	<p>מרת שפרה בת הרב שמואל ע"ה נלב"ע כ"ב כסלו תשע"ה</p>
<p>מרת חיה בת זאב וולף ע"ה נלב"ע ז' כסלו</p> <p>והע"נ מרת אלכסנדרה זיסה בת הרב יוסף דוד ע"ה נלב"ע כ' בכסלו תשס"ב</p>	<p>אבנר חי בן ר' יעקב יצחק הלוי ז"ל נלב"ע כ"ג כסלו</p>

הלימוד החודש מוקדש לע"נ
מרת גניה ע"ה בת רבי משה יוסף הי"ד
כ"ט כסלו תשפ"ב
נא לכוון לפני הלימוד

א גוטי'ץ מועד!

ביום ג' פר' ויצא - ח' כסלו
מתחילים רבבות לומדי ההלכה היומית שלומי אמוני ישראל בלימוד

הלכות תול המועד
חלק ו' במשינה"ב

טייערער ברודער!
הוא והצטרף אל אתה לעיינו אל חלק
הלימוד 3 הלכות ביום

